

**15 – OJO NACIONALINIO MOKINIŲ KONKURSO
„LIETUVOS KOVŲ UŽ LAISVĘ IR NETEKČIŲ ISTORIJA“
NUOSTATAI
2014–2015 m.**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinio mokinių konkurso „Lietuvos kovų už laisvę ir netekčių istorija“ (toliau – konkursas) nuostatai reglamentuoja konkurso organizavimo, apdovanojimų ir veiklos tęstinumo tvarką.
2. Konkurso organizatoriai: Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (toliau – LGGRTC), Švietimo ir mokslo ministerija (toliau – ŠMM).
3. Konkurso **tikslas** – skatinti jaunimą domėtis Lietuvos istorija, ugdyti pilietiškumą, puoselėti tautinius jausmus ir istorinę atmintį, skatinti kūrybiškai pažvelgti į istorinius įvykius, formuoti ir perteikti savitą jų vertinimą. Taip pat siekiama, kad tirdami Lietuvos istoriją darbų autoriai ją „atrastų“ per konkrečių asmenų (tam tikrų istorinių įvykių liudininkų) likimus ir istorijas.

II. KONKURSO ORGANIZAVIMAS

4. Konkurso dalyviai gali būti Lietuvos ir lietuviškų mokyklų užsienyje **5–12 klasių** mokiniai.
5. Konkursas vyksta dviem etapais:
  - 5.1 **I etapas** organizuojamas mokyklose iki **2015 m. vasario 2 d.** Čia atrenkami konkurso sąlygas atitinkantys darbai, kurie, kartu su konkurso **dalyvių anketomis**, siunčiami vertinimo komisijai adresu LGGRTC, Didžioji g. 17/1, 01128 Vilnius, arba el.paštu konkursas@genocid.lt iki **2015 m. vasario 16 d.** Jei mokykloje darbų vertinimas **neorganizuojamas**, arba mokinys konkurse nori dalyvauti **individualiai**, darbai su užpildyta konkurso dalyvio anketa vertinimui siunčiami tiesiogiai į LGGRTC.
Lietuviškų mokyklų **užsienyje** mokiniai visus darbus (rašinius, piešinius, dainas, filmus, prezentacijas) ir užpildytas konkurso dalyvio anketas gali siųsti elektroniniu formatu el.paštu konkursas@genocid.lt (skenuoti darbai, internetinės nuorodos ar kt.)
  - 5.2 **II etapas** organizuojamas LGGRTC. Darbus vertina atitinkamai pagal darbo pobūdį atskiros vertinimo komisijos, kurių sudėtį tvirtina LGGRTC generalinis direktorius.
6. Mokinių darbai be dalyvio anketos **nevertinami**. Dalyvio anketoje būtina pateikti kontaktinę informaciją, kad būtų galima susisiekti su konkurso dalyviu dėl stovyklų, kelionių ar kitų renginių, susijusių su apdovanojimais, paskatinimu ir konkurso darbų sklaida. Jei darbas atliktas kelių mokinių, kiekvienas iš jų atskirai turi užpildyti dalyvio anketą.
7. Mokinių darbai turi atitikti istorinį laikotarpį: 1940 m. – 1991 m. Jie gali būti analitiniai, kūrybiniai ir paremti istoriniais faktais (grįsti vieno ar daugiau istorinių įvykių liudytojų pasakojimų motyvais, kitais istoriniais šaltiniais). Siekiama, kad mokinys pats vertintų istorinius įvykius ir pateiktų savo nuomonę. Darbuose pateikiami autentiški likimai, konkretūs faktai, datos ir vietovės turi būti pagrįstos pateikiant istorijos liudininkų pavardes.
8. Siūlomos konkurso darbų temos:
  - 8.1. Lietuva sovietinių ir nacių okupacijų metais: netektys, pasipriešinimas, likimas, buitės;
  - 8.2. žmogaus likimas Antrojo pasaulinio karo metais: išgyvenimas, holokaustas;
  - 8.3. partizaninis karas: karo veiksmai, ginkluotė, išgyvenimas miške, bunkeriai, likimai;
  - 8.4. žmogaus būtis lageriuose ir tremtyje;

- 8.5. vaikai tremtyje: žaislai, žaidimai;
- 8.6. asmens laisvės ir draudimai Sovietų Sąjungoje;
- 8.7. neginkluotas pasipriešinimas ir Sąjūdis;
- 8.8. 1990 kovo 11-oji- Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas;
- 8.9. Sausio 13-oji;
- 8.10 žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminimo išsaugojimas;
- 8.11 aš ir Lietuva.

(8.7, 8.8 ir 8.9 temoms Pilietinės gynybos centras prie KAM įsteigė Pilietinio aktyvumo skatinimo prizą)

9. Darbai gali būti atliekami įvairia technika, naudojamos įvairios medžiagos, istorinių nuotraukų ar dokumentų kopijos, mokiniai gali pasirinkti įvairias tekstines, vaizdines ir kt. temos atskleidimo formas: rašinį, piešinį, dainą, filmą, virtualų istorinės temos pristatymą, instaliaciją, maketą, įvairius rankdarbius, fotografijas ir kt.

10. Konkursui turi būti pateikiami ir bus vertinami tik **piešinių originalai (išskyrus 5.1 punkte nurodytą atvejį)**. Konkursui siunčiami A3, A4 formato darbai. Piešiniai turi būti kuriami **individualiai**, ne grupėmis. Pastelėmis pieštus darbus rekomenduojama fiksuoti, kad pastelė nenubyrėtų. **Piešinius ir rankdarbius konkursui gali siųsti 5-12 klasių mokiniai.**

11. Konkursui teikiamos originalios, savos kūrybos **dainos** ar dainuojamosios poezijos kūriniai. Taip pat konkursui galima pateikti lietuvių autorių arba liaudies dainų aranžuotes. Jeigu daina sukurta remiantis istoriniais įvykiais, prie jos pateikiamas įvykio aprašymas.

Dainos gali būti atliekamos solisto, vokalinio ansamblio (iki 6 asmenų), įvairiais stiliais, su akompanimentu ar be jo. Atliekant kūrinį gali dalyvauti mokytojas. Konkurso dalyvio anketas turi užpildyti **kiekvienas** dainuojantis, ar grojantis mokynys. Dalyviai turi pateikti MP3 formato garso įrašus ir atskirai **dainų tekstus** bei istorinio įvykio aprašus (siųsti el.paštu konkursas@genocid.lt). Apdovanojimo renginyje dainos turi būti atliekamos gyvai, muzikinis pritarimas gali būti įrašomas. **Dainas konkursui gali siųsti 7-12 klasių mokiniai.**

12. **Rašto darbai** rašomi lietuvių kalba ant balto A4 formato popieriaus, Times New Roman šriftu, taikomas 12 pt dydis bei 1,5 tarpas tarp eilučių. Tituliniame lape nurodomas rašto **darbo tipas** (esė, rašinys, apybraiža, interviu, biografija ar kt.), darbo pavadinimas, autorius, mokytojas, mokykla. Rašto darbo **apimtis** ne daugiau 20 puslapių (be priedų). Kartu su rašto darbu pateikiamas ir elektroninis jo variantas (įrašant į CD, arba siunčiant el.paštu konkursas@genocid.lt). Taip pat elektroniniame darbo variante prašome pateikti naudojamų nuotraukų ar dokumentų skaitmenines kopijas, kadangi nemažai darbų kasmet publikuojami LGGRTC leidžiamose konkurso dalyvių rašinių knygoje.

Mokiniai raginami aprašomus istorinius įvykius vertinti, kelti istorinius klausimus ir pateikti savo atsakymus į juos. **Darbe būtina pateikti naudotų šaltinių sąrašą. Rašinius konkursui gali siųsti 7-12 klasių mokiniai.**

13. Konkursui siunčiami **filmai** turi būti įrašyti į CD ar DVD. Taip pat juos galima siųsti el. paštu konkursas@genocid.lt, patalpinus darbą internete atsiųsti nuorodą į jį, ar naudotis įvairiomis duomenų persiuntimo programomis. Darbas turi būti iki 30 min. trukmės. Tai gali būti interviu, inscenizacija, spektaklis ar kt.

14. **Vertindama darbus**, komisija atsižvelgia į temos suvokimą, pateiktos medžiagos originalumą ir autentiškumą, meninę raišką, kūrybiškumą, stiliaus savitumą, gebėjimą kritiškai vertinti, pateiktos medžiagos komponavimą, faktologinės medžiagos metrikavimą, raštingumą (jei rašto darbas), harmoniją (jei muzikinis kūrinys).

15. Vertinimo komisija, atsižvelgusi į vertinimo kriterijus, skiria pirmąsias, antrąsias, trečiąsias ir paskatinamąsias vietas pagal amžiaus grupes: 5–8 klasėms ir 9–12 klasėms.

16. Mokinį konkursui ruošti gali ne daugiau kaip 2 mokytojai.

III. KONKURSO DALYVIŲ APDOVANOJIMAS, VEIKLOS TĖSTINUMAS

17. Lėšas konkursui rengti skiria organizatoriai.

18. Pirmųjų, antrųjų, trečiųjų ir paskatintųjų vietų nugalėtojai (mokiniai ir mokytojai) apdovanojami prizais ir diplomais. Dalis laureatų (muzikinės dalies visi laureatai) kviečiami į konkurso laureatų apdovanojimo renginį, kuris vyksta **2015 m. balandžio mėn. 24 d.** Organizatoriai pasilieka teisę keisti apdovanojimo datą.

19. Kiekvienas konkurso II etapo dalyvis ir jo mokytojas (pagal poreikį), netapęs konkurso laureatu, gauna konkurso dalyvio pažymėjimą.

20. Konkurso dalyviams suteikiama galimybė dalyvauti įvairiuose renginiuose, vasaros stovyklose, ekskursijose, kurias organizuoja LGGRTC.

21. Konkurso nugalėtojus diplomais, jų mokytojus padėkos raštais ir prizais apdovanoja organizatoriai, konkurso partneriai ir esami rėmėjai (gali keistis): LR ŠMM, Pilietinės gynybos centras prie KAM, Vilniaus lietuvių namai, Vilniaus mokytojų namai, UAB Ida Basar, viešoji įstaiga Vilniaus turizmo informacijos centras, „Valstiečių laikraštis“, leidykla „Tyto alba“, žurnalas „Vyzdys“, žurnalas „Ateitis“, žurnalas „Trimitas“, AB „Telecentras“, EP nario Algirdo Saudargo biuras.

22. Konkurso laureatai, nedalyvaujantys apdovanojimo renginiuose Vilniuje, prizus ir diplomą turi atsiimti iki 2015 m. rugsėjo 1d. adresu Didžioji g. 17/1, Vilnius. Apdovanojimą, iš anksto pranešus, gali atsiimti įgaliotas asmuo. Prieš atvykstant rekomenduojam su mumis susisiekti telefonu ar el.paštu.

23. Atsiųsti darbai autoriams nebus gražinami. Jie bus saugomi LGGRTC.

24. Konkurso organizatoriai pasilieka teisę populiarinti konkurso dalyvių darbus: publikuoti leidiniuose, rengti piešinių parodas ir CD su konkurso dalyvių dainomis.

25. Konkurso rezultatai skelbiami LGGRTC interneto puslapyje adresu www.genocid.lt per 15 dienų po laureatų apdovanojimų renginio dienos.

26. Daugiau informacijos apie konkursą ir programą „Okupacijų istorija jaunimui“ internetinėje svetainėje www.genocid.lt (skiltyje „Edukacija“). Taip pat LGGRTC centro Atminimo programų skyriuje telefonais (85)2755261, (85)2314149 arba el.paštu: konkursas@genocid.lt.

KONKURSO „LIETUVOS KOVŲ UŽ LAISVĘ IR NETEKČIŲ ISTORIJA“ DALYVIO ANKETA
2014–2015 M. M.

.....
 Nurodyti konkursui pateikto darbo formą (rašinys, piešinys, daina, filmas, instaliacija ar kt.)

Prašome anketoje pateikti visą asmeninę informaciją ir kontaktus, kad galėtume su jumis susisiekti

VARDAS, PAVARDĖ (didžiosiomis raidėmis, jei pildoma ranka)	
Gimimo data, amžius	
Mokykla, kurioje mokaisi, klasė	
Telefono numeris	
Elektroninio pašto adresas	
Darbo pavadinimas	
Darbo atlikimo technika (piešiniui, rankdarbiui)	
Muzikos ir žodžių autorius(-iai) (dainai)	
Puslapių skaičius (rašto darbui)	
Darbo trukmė (video darbui)	
Mokytojas (-ai), vadovavęs (-ę) darbui (jei yra)	
Mokytojo tel. nr., elektroninio pašto adresas	
Ar anksčiau dalyvavai šiame konkurse? Kokie pasiekimai?	
Kodėl nusprendėte dalyvauti konkurse?	
Dalyvio parašas	

*Iškilius klausimų pildant anketą, skambinkite telefonu Vilniuje 8 5 2755261.